

Programazioa
Arte Eszenikoak

20

DK
memoria

24

Programazioa

ARTE ESZENIKOAK

Gero eta birtualagoa den gizarte batean, arlo publikoaren eginkizuna gero eta beharrezko eta ezinbestekoagoa da. Antzoki batera joan eta esperientzia kolektibo ezberdin eta berezi bat bizitzearen liturgia gero eta gehiago hautematen da ezin utzizko zerbait bezala. Donostia Kulturak herritarrekin eta publikoarekin duen konpromisoa sendoa da; **ekintza kulturala demokratizatzea** eta **hausnarketa** eta **zentzu kritikoa eta autokritikoa** sustatutako duten entretenimendurako alternatibak eskaintzea oinarritzko misioa da eta, horretarako, beharrezkoa da artearen sektorea irmotasunez babestea, ardatz egituratzailea den aldetik. Beharrezkoa da jabetzea sare artistiko sendo bat izan ezean, zaila dela aurrera egiteko aukera emango dion bide bat ikusteko gero eta behar handiagoa duen gizarte baterako eduki interesgarriak sortzea.

2024ko MUGARRIAK

Honako hauek izan dira 2024ko urte eszenikoko gertaera edo mugarri garrantzitsuenak:

XXX dFERIA 2024

dFERIAren 2024. edizioak jarraipena eman zion azken urteotan abian jarritako nazioartekotze-ildoari, batez ere Europari begira. Italia izan zen edizio honetako herrialde gonbidatua, Istituto Italiano di Cultura di Madriden laguntzari esker. Fruituak eman zituen horrek, eta nabarmen handitu zen nazioarteko profesional akreditatuen kopurua (%27 inguru). Gainera, nabarmentzekoak izan ziren izandako maila artistiko altua eta proposameneren aniztasuna, dFERIA estatu eta nazioarte mailako erreferente bilakatzen dutenak. Azkenik, publikoaren erantzunak eta akreditatuen mailak edizio biribil bat ondu zuten.

dFERIAk sentsazio bikainekin itxi zuen XXX. edizioa. **14.284 lagun izan ziren antolatutako jarduera guztietan:** 8.227 ikuskizunetara, batez beste % 84,48ko okupazio-mailarekin, eta 6.057 dFERIAko jarduera profesional eta ekitaldietara.

Proposameneri dagokionez, ikuskizunen kopuru handi bat (%60) estreinaldiak izan ziren modu batean edo bestean: bi mundu mailan, beste bat Europa mailan, hiru estreinaldi Estatuan eta hamar Euskal Herrian. Diziplinei dagokionez, %52

antzerkia izan zen, beste %44 dantza, %4 diziplina antzak. Konpainien jatorriari dagokionez, %40 euskal konpainiak izan ziren (10), %36 espainiarrak (6) eta %24 nazioartekoak. Italia, Kuba eta Argentinakoak izan ziren jaialdian parte hartu zuten nazioarteko konpainiak.

Akreditatutako lagunen kopuruak dFERIAk izandako marka guztiak hautsi zituen eta 2023arekin alderatuz ia %14 igo da. Guztira, **614** profesional etorri ziren. Horietatik, 228 programatzaileak, 76 banatzaileak, 204 ekoizleak edo konpainia-ordezkariek, 55 erakundeak, 23 kazetariak eta kritikariak, eta 28 beste sektore batzuetako profesionalak. Nabarmendu behar da nazioarteko profesionalen kopuruak ere hazkunde handia izan duela, %27 ingurukoa, 2023ko datuekin alderatuta. Edizio honek nazioarteko 71 akreditatu izan ditu, eta horietatik 49 programatzaileak eta nazioarteko jaialdiak izan dira. Nazioarteko akreditatuen jatorriari dagokionez, hainbat herrialdeetatik etorri dira: Italia, Lituania, Ukraina, Finlandia, Eslovenia, Georgia, Norvegia, Txile, Uruguai, Kolonbia, Brasil...

iGuapa!, El mono habitado © Gorka Bravo

EGITARUA

Edizio honetan parte hartu duten 25 konpainiek 25 ikuskizun aurkeztu dituzte, 34 funtziotan. 11 ikuskizunetan jarri behar izan da "Sarrerak agortuta" kartela.

Proposamenen hautaketari dagokionez, ondorengo ikuskizunak estreinatu ziren dFERIA-n:

- Estreinaldi orokorrak: ***El patio de las moreras, Vaivén Producciones y Vernos, Pérez & Disla***
- Europar estreinaldia: ***UNA, Compañía Perbacco***
- Estreinaldiak Estatuan: ***Yeled + Rhapsody In Blue + Shoot Me, Centro Coreografico Nazionale / Aterballetto, La Classe, Fabiana Iacozzilli I Cranpi y Geslomina Dreams, Compagnia BlucinQue.***
- Estreinaldiak Euskal Herrian: ***Together To Get There, Akira Yoshida & Lali Ayguadé, La Declamación Muda, Melania Olcina, Burgos & New York Dantz (tres piezas), Cidanz Producciones, Flamenco Negro, Fernando López & Germain Bounou, A fuego, La Bella Otero, En mitad de tanto fuego, Miramedia, Macho Grita, Alberto San Juan, Cía Nacional de Teatro Clásico, EQM, Nada ni nadie, María de Melo Producciones.***

Zortzi agertoki izan zituen jaialdiak: Victoria Eugenia Antzokia, Victoria Eugenia Kluba, Victoria Eugenia Dantza aretoa, Antzoki Zaharra, Gazteszena (Egia), Imanol Larzabal (Lugaritz K. E.), Intxaurren K. E. eta Kutxa Fundazioa (Tabakalera).

Bestalde, Erre Produkzioak-en *Bihar arte soilik* eta Vaivén Producciones-en *Masustondoen* patioa izan dira euskaraz eskainitako ikuskizunak.

NAZIOARTEKOTZEA

Europa da erronka eta bidea. dFERIAri Europa interesatzen zaio, eta Europari dFERIA. Joan-etorriko bideak sortzea, elkarrekin bidaiatzea, topatzea eta baterako ekimenak bultzatzea dira dFERIAk, Eusko Jaurlaritzarekin eta Etxepare Institutuarekin lankidetzan, ahalik eta urrutien iristeko erabakiarekin planteatzen zituen erronkak, ahalik eta urrutien iristeko asmoz. Nazioartekotzearen aldeko apustuak emaitzak lortu ditu, nazioarteko profesionalen ehunekoa nabarmen handitu baita, %27 inguru.

Era berean, nazioarteko proiektu handieneko ikuskizunek ingelesez izan zituzten gain tituluak, eta titulazioa ezinezkoa zutenek aldi bereko itzulpeneko audiogida eskaini zuten.

ESKERRAK

Lehenik eta behin, hemengo ikus-entzuleei, egundoko erantzuna eman baitziguten emanaldietara etorri. Baita Donostian dFERIArekin duten hitzordura inoiz huts egiten duten profesionaleri ere, komunikabideei, azokari ematen dioten oihartzunagatik eta, azkenik, gure esker ona adierazi nahi diegu azken urteotan dFERIA babestu duten instituzioei beren lankidetzagatik. Haien laguntzarik gabe, dFERIA ez litzateke izango gaur egun dena. Honako hauei, alegia: INAEM, Eusko Jaurlaritzaren eta Gipuzkoako Foru Aldundia; eta beste hauei, haien kolaborazio bereziagatik: KUTXA FUNDAZIOA, Istituto Italiano de Cultura de Madrid, SGAE Fundazioa, Etxepare Institutua, Nafarroako Gobernuak, COFAE (Espainiako Estatuko Arte Eszenikoaren Ferien Koordinakundea), REDELAE (Arte Eszenikoetarako Sare Euro-latinoamerikarra) eta María Pagés Fundazioa.

Bereziki nabarmentzekoa da euskal antzerki eta dantza konpainien inplikazioa, oro har, eta Eskenarena (Euskal Antzerki eta Dantza Enpresen Elkarteak) eta EABrena (Euskal Aktoreen Batasuna) bereziki.

Horiek guztiek ekarri zituzten haien ideiak 2024ko edizioa definitzeko, ahal zuten guztian lagundu zuten, eta Feriarekin konprometitzen jarraitu, baita ekonomikoki ere.

XXIV. DONOSTIA ANTZERKI SARIA 2024

Euskarazko antzerkiaren aldeko lanaren gailurrean dago helduei zuzendutako Euskarazko Ikuskizun Onena saritzen duen **Donostia Antzerki Saria** emateko ospatzen den gala; sari horrek, gainera, zuzkidura ekonomiko garrantzitsua du. Sari-banaketaren egunean bertan, gainera, saritutako antzezlanaren emanaldia programatzen da, eta arte plastikoko lan bat entregatzen da. 2023, **Ttanttaka Teatroa** konpainiaren **Sexberdinak** lanak jaso zuen 2023ko Ikuskizun Onenaren saria. Maitasuna, sexua, bakardadea eta aurreiritziak ditu hizpide **Sexberdinak** antzezlanak. Bi lagunen istorioa kontatzen du, hazkuntza pertsonaleko istorio bat, umorez eta saminez neurri berean jantzita dagoena. **Mireia Gabilondo** da obraren zuzendaria, eta **Aitziber Garmendia** eta **Telmo Iruretak** antzezten dute.

Jaialdi horrek amaiera bikaina izan zuen, sari-banaketako galarekin, martxoaren 27an, **Antzerkiaren Mundu Egunean**. Hazten ari den publiko baten babesari esker, gazte eta helduentzako euskarazko antzerki-egitarau egonkor eta erregular bati eustea lortu du Donostiak, Euskal Herrian bakarra dena, Euskara Zerbitzuarekin lankidetzan estuan.

UDAKO ANTZERKIA

15 ikuskizunek osatu zuen udako antzerki-programazioa. Bi hilabete eta erdiz, **27.000 ikus-entzule** erakarri zituzten Victoria Eugenia Antzokira eta Antzoki Zaharrera, antolatutako **75 emankizunek**.

Arrakastaz betetako uda izan zen Antzoki Zaharrean, honako emankizun hauekin, besteak beste: **iAy Dios!, Óscar Terolekin; Las que gritan, Beatriz Carvajalekin;** edo **Macho grita, Alberto Saan Juan** aktorearekin. Victoria Eugenia Antzokian, berriz, ondorengo antzezlanak gailendu ziren, besteak beste: **Prima facie, Vicky Luengorekin; Que Dios nos pille confesados, Josema Yusterekin;** edo **Agatha Christieren La**

ratonera. Baita formatu handiko ikuskizunak ere, hala nola **The Divas Xperience** edo **Yunke magoa**.

Udako antzerki-programazioa antzerki-fenomeno historiko eta harrigarria da urtez urte, garai berrietara egokitzen dena eta publiko masibo eta leial batengan behar berriak sortzen dituena. Ez dezagun ahaztu orain dela 25 urte Madrilgo konpainiak bakarrik etortzen zirela. Pixkanaka, bertako proposamenak iristen hasi ziren, lehenengo gazteleaz eta, aurrerago, baita euskaraz ere; horren adibide dira **Txalo** konpainiaren **Artea** edo **Oscarra Oscarrentzat**, eta **Tentazioa** taldearen **Ez naiz inoiz Dublinen egon**. Dantzak eta zirkoak ere izan dute euren tokia, neurri txikiagoan bada ere.

DANTZAREN NAZIOARTEKO EGUNEKO XXVII. GALA

Gipuzkoako Dantzako Profesionalen Elkarteak hasi zen **Dantzaren Nazioarteko Eguna** ospatzen, 1996an. Urtebete beranduago antolatu zen jai horren oroitzapenezko lehenengo gala. Bere filosofiari eutsiz, Dantzaren Nazioarteko Egunaren XXVII. Galak dantza-estilo zabala eskaini zuen, dantzarien eta konpainien kolaborazio altruistari esker, arreta berezia eskainiz etxeko dantzari eta taldeei.

Aurten, berritasun gisa, bigarren emanaldia amaitu ondoren eman zen Dantzaren XXI. Saria. **Igor Calonge** eta **Oihana Vesga** dantzariak jaso zuten saria Gipuzkoako Dantza Profesionalen Elkartearen eskutik; Ibilbide Artistikoaren Saria eta Dedikazio Saria jaso zuten, hurrenez hurren, Calongek eta Vesgak.

Aurten, honako dantzari hauek hartu zuten parte Galan: **Igor Calongek** eta **Oihana Vesgak**, sari jaso ondoren, **JAC Ballet**, **Jon Vallejok** (Dresden), **Hodei Iriartek**, **Chihiro Tamaik** eta **Manuel Sánchezek** (Kieveko balleta), **Mikel Aranak**, **Compagnie Illicite Bayonne konpainiak**, **Elephant in the Black Box** dantza garaikideko konpainiak, **Verdini Dantza Taldeak** eta **Malandain Ballet Biarritz** konpainiak.

Gipuzkoako Dantza Profesionalen Elkarteak antolatu zuen Gala, Victoria Eugenia Antzokiarekin lankidetzan, apirilaren 28an egin zena, emankizun bikoitzean, 12:00etan eta 19:00etan.

III ITURRITIK JAIALDIA

Iturritik Dantza Jaialdiaren hirugarren edizioa urriaren 15etik 20ra ospatu zen. Guztira, lau dantza-ikuskizun egin ziren aretoan eta beste bi kalean, gehienak euskal konpainienak: **Kukai Dantza**, **Gero Axular**, **Eskola Dantza Taldea**, **Aukeran Dantza Konpainia** eta **Berritza**.

Haien sorkuntzetarako tradizioa abiapuntutzat hartuta, hainbat artistak egin zituzten beraien lanak nortasunaren inguruan. Aurrez aipatu dugun bezala, euskal konpainiak izan ziren protagonista hirugarren edizio honetan. Halaber, artistekin elkartzeko eta hitz egiteko aukera sustatu zuen jaialdiak, entsegu irekiak, topaketak eta master class bat antolatuta.

Egitaraua, egunez egun: **Nire txokotik** (entsegu irekia), **Kukai Dantza**, urriaren 15ean, Victoria Klubean.

Rel i grapa, **Víctor & Raúl Pérez Armero**, urriaren 17an, Victoria Klubean. Aurrez, goizez, **Víctor Pérez Armerok** master class bat eskaini zuen, dantzako profesionali eta maila aurreratuko ikasleei zuzendutakoa.

Hurrengo egunean, espazio berean, **Kukai Dantza** konpainiaren **Nire txokotik**.

Aiko Taldearen Arratiako jota lanari buruzko *master classa*, urriaren 19an, dantza aretoan.

Tradiziotik berrikuntzara, **Eskola Dantza Taldea**, urriaren 19an, Okendo plazan, **Gero Axular** dantza taldeak Victoria Eugenia Antzokian **Gero Axular**, **20 urte Gero-ago, más Gero que nunca** emanaldia eskaini aurretik.

Aiurri, **Aukeran Dantza Konpainia**, urriaren 20an, Okendo plazan, **Berritza** taldeak Victoria Eugenia Antzokian **Maxka'roa** ikuskizunaren emanaldia eskaini aurretik.

IKUSKIZUN-ERAKUSTALDIAK

Antzerkia

Udalaren Victoria Eugenia Antzokiak eta Antzoki Zaharrak, Egiako Kultur Etxearen Gazteszena eta Lugaritz Kultur Etxeko Imanol Larzabal aretoekin modu koordinatuan lan egiten dute, programazio anitz, ezberdin eta orijinal bat eskaintzeko, formatu guztiak hartuko dituen, era guztietako publikoarengana iritsiko dena eta eskaintza orekatu, zabal, orijinal eta kalitate kontrastatukoa eskainiko duena. Hasiberrien eta dramaturgia berrien aldeko apustua egingo duen eskaintza bat, baina, aldi berean, hiriak merezi dituen izen eta figura handiak eskaintzeko gai izango dena.

Arte eszenikoak etorkizuneko ikusleei hurbiltzeak izaten du jarraitzeko oinarritzko ardatz estrategikoetako bat, publiko berriak sortzeko helburuz. Gazteei arte eszenikoekiko maitasuna erakustea, zuzeneko arteekiko maitasuna, formei eta edukiei dagokienez berritzaileak diren eta, gainera, sortzaile gazteek sortu eta egindakoak diren ikuskizunen bitartez. Prezioen politika dugu konplize eginkizun honetan. **Ordu Gaztea** eskaintzak, hain zuzen ere, asko laguntzen du, berez edozein prezio duen edozein ikuskizunetarako sarrerak hiru euroren truke eskuratzeko aukera ematen baitie

30 urtez azpikoak direla egiaztatzen duten gazteei eta, gainera, emanaldia hasi baino 30 minutu lehenago eros baititzakete sarrerak. 2024. urtean, **902 gazte** baliatu ziren Ordu Gaztea laguntzaz gure espazioetan.

Haurrentzako antzerkiaren eragina hiriko hamar kultur etxeak eta udal antzokiak kezkatzen dituen esku-hartzea da. Arte eszenikoekiko zaletasunak erakustea funtsezkoa da txikienen prestakuntzan eta etorkizuneko publikoak sortzerako orduan.

Amaitzeko, nabarmentzekoa da orain dela 25 urte hasi ginela helduei zuzendutako euskarazko antzerki-proposamenen alde lan egiten. Horrela, Euskal Herri osoan bakarra den **euskarazko antzerki-programazio** erregular bakarria finkatzea lortu dugu. Sortutako eskariaren ondorioz, 2024an, **10.355 ikus-entzule** izan dituzte Donostia Kulturaren eszenatoki ezberdinetan programatutako **22 ikuskizunek**. Programatutako 36 emankizunetako bakoitzaren batez besteko okupazioa inoizko onena izan zen. Udal Euskara Zerbitzuarekiko lankidetzaren sendoak emaitza oso onak ematen jarraitu zuen.

Dantza

Victoria Eugenia udal antzokiak eta Egia Kultur Etxeko Gazteszena aretoak modu koordinatuan lan egiten dute, programazio anitz, ezberdin eta orijinal bat eskaintzeko, formatu guztiak hartuko dituen, era guztietako publikoarengana iritsiko dena eta eskaintza orekatu, zabal, orijinal eta kalitate kontrastatuko eskainiko duena. Ballet klasikotik eta/edo neoklasikotik hasi eta dantza garaikideraino iristen den eskaintza, tartean flamenkoa, espainiar dantza edo hiri-dantzak ere hartzen dituena. Gainera, antzerkiaren kasuan bezala, hiriak merezi dituen izen eta figura handiak ekartzearen aldeko apustua ere egiten da.

Espainiako beste hainbat eta hainbat espaziotan ez bezala, Donostiak dantzaren adierazpide eta formatu guztien aldeko apustua egiten du; 25 ikuskizun programatu ziren 2024. urtean zehar, urtez urte dFERIA antzerki eta dantza azokaren egitaraua osatzen duten hogeiren bat dantza proposamenak kontatu gabe. Erregularitasun eta jarraikortasun garrantzitsuak benetan, Donostian dantzaren alde egiten den apustuaren erakusgarri.

Kolaboratzaile oso garrantzitsuak ditu Donostia Kulturak dantzaren arloan, hala nola **Kukai Dantza**, Dantzaren Sari Nazionala eskuratu duena, euskal dantzaren sustraieratik dantza garaikiderantz egin duen bide bikainagatik; baita **Malandain Ballet Biarritz** konpainia ere, Donostia Kulturarekin elkarlan estua izan duena 2007az geroztik. Biarritzen du egoitza, Ipar Euskal Herrian, eta koreografiaren arloan prestigioa handienetakoa duten frantziar zentro koreografiko nazionaletako bat da. Urte osoan zehar antolatzen diren dantzaren inguruko prestakuntzako eta sentsibilizazioko jardura koreografiko guztiak ardatz estrategiko bihurtzen dira dantzaren arloko esku-hartzean: topaketak, eskolak, tailerrak, laborategiak, master classak eta abar luze bat. Hortik sortu zen jaialdi berri bat: Iturritik.

Ez dugu ahaztu behar Gipuzkoako Dantza Profesionalen Elkarteak dantza sustatzeko eta garatzeko egiten duen lana; eta horren erakusgarri nabarmenena **Dantzaren Astea** da eta, zehazki, Victoria Eugenia Antzokiarekin lankidetzan antolatzen duen Dantzaren Eguneko Nazioarteko Gala.

Txalaparta, Kukai Dantza

Coraza abierta, Cía Marilen Ribot

Zirkoa

Pixkanaka, Udaleko espazio ezberdinetatik, eszenatokietarako zirkoaren alde lan egiten ari da, edo *zirko berria* deritzonaren alde. 2024an, dozena erdi bat proposamenek osatu zuten programazioa.

VICTORIA EUGENIA ANTZOKIA

Formatu handia, erreferentziazko ikuskizunak, artista ezagunak, sormena eta kaudimen artistikoa dira Espainiar Estatuko antzokirik enblematikoenetakoa den honen ezaugarri nagusiak. Ezinezkoa izango litzateke memoria honetan urte osoa laburbiltzea. Hona hemen zertzelada batzuk...

La madre. Testua: **Florian Zeller.** Zuzendaritza eszenikoa: **Juan Carlos Fisher. Aitana Sánchez-Gijón** protagonista duen ikuskizuna; horrela, agertokietara itzuli zen, azkenaldiko pertsonaiarik goraiapatuenetako batekin, bakardadearen, hutsaren eta zuhurtasunaren mugak zein diren zalantzan jartzen dituen lan honen eskutik.

Cielos. **Sergio Peris-Menchetak** zuzentzen du **Wajdi Mouawad** idazle libanoar-kanadiar prestigiotsuaren **Cielos** lana. Obra honek leku bereizi batera garamatza, non kriptografoak, itzultzaileak eta ikertzaileak erlojuaren aurka ari diren lanean, gizartearen hondamendia eragingo lukeen eraso terrorista eragozten saiatzeko.

La isla del aire. **Mario Gas** zuzendariak gidatzen du **Nuria Espert** eta **Vicky Peña** buru dituen bost emakumez osatutako antzezle-zerrenda. Menorcan, bost emakumez osatutako familia bat, Mencía zaharraren gidaritzapean (familiako matriarka), txalupaz abiatzen da, Airearen Uharterako bidaia batean.

El novio de España (Volver). **El novio de España** obra musika-komedia hunkigarria da, 1952an, **Luis Mariano** (Christian Escuredo) eta **Carmen Sevilla** (Carmen Raigón) aktore ahaztezinek antzetzutako **Violetas imperiales** filmaren errodojean girotuta dagoena. Ekoizpena: Txalo. Zuzendaritza eszenikoa: **Juan Carlos Rubio.**

El color de la leche. Testua: **Nell Leyshon.** Zuzendaritza eszenikoa: **Fernando Bernués.** Leyshon-ek edertasun tragiko batez islatu du mikrokosmos izugarri bat, non pertsonaia bereziak bizi diren; hori guztia, urtaroen eta etxaldeko lanen erritmora dabilen ingurune bukoliko batean, tolesgabetasun lazgarri batekin bizia hartzen duena, Maryk (Aitziber Garmendia) dagoeneko uko egiteko aukerarik ez duen hartutako patuaren idatzizko testigantza uzteko duen eginahalari esker.

Testu bikainez, zuzendari bikainez eta maila goreneko aktoreez gozatzeko aukera izan zen 2024an, kalitatezko programazio bati esker, zeinetan hitza eta gaurkotasunezko edukiak izan ziren protagonista. Horren zaila eta berezia izan den urte honetan, mailari eta publikoaren arretari eusteko gai izan den programazioa. Ez dugu ahaztu nahi **Asier Etxeandiaren** eszenatokiatarako itzulera, ezta beste izen batzuk ere, hala nola **Claudio Tolcachir, Goyo Jiménez, Faemino & Cansado, Jose María Pou, Carmelo Gómez eta beste hainbat.**

Eta gera daitezela jasota Morfeo Teatro konpainiaren **Polvo serán más polvo enamorado** antzezlanaren edo Teatro Corsario-ren **El Alcalde de Zalamea** antzezlanen bisitak masiboki parte hartu zuen publiko baten babesa izan zuen programazio baten *delicatessen* modura.

Dantzari dagokionez...

Txalaparta Kukai Dantza konpainia eta **Jesus Rubio Gamo** dantzaria elkartzearen ondoriozko sorkuntza berria da. Ez du mugarik, askatasun-espazio bat da. Sustraiko dantza eta ikuspegi garaikide bat elkartuta proposatzen den espazio emozional batean nabigatzen ari dira zazpi antzezle. Lurretik sortzen den erritmo bat, eragina du orainean eta ahots formaz egiten du euria etorkizunaren eraikuntzaren eta memoriaren artean eraikitako gorputzen gainean.

CC Nazionale Aterballetto. Estilo anitzak erabat ulertzeko gai diren 16 bakarlariz osatuta dago, eta nazioarteko eszenan aintzatespen handia lortu du **Centro Coreográfico Nazionale Aterballetto** konpainiak, bere dantzarien kalitate nabarmenari esker. Dantza garaikideko Italiako konpainia garrantzitsuentzat jotzen da, eta herrialdeko ballet ekoizpeneko erakunde iraunkor nagusia. Egitarau hirukoitza aurkeztu zuen dFERIA azokan, lan hauekin: Yeled, Shoot Me eta Rhapsody in blue.

Las estaciones, Malandain Ballet konpainiarena. **Thierry Malandain-ek Antonio Vivaldi-ren Cuatro estaciones** ospetsuak eta bere garaikide eta herrikide **Giovanni Antonio Guido-ren Las cuatro estaciones** ezezagunak fusionatzen ditu.

Paraíso de los negros zorientasunaren etengabeko bilaketari buruzko lana da. **María Pagés-ek** sortutako koreografia flamenkoa da, eta berak zuzentzen eta interpretatzen du; koreografikoa honek bizigarritzat hartzen ditu Federico García Lorcaren **Poeta en New York** zeharkatzen duten askatasun- eta autoritate-printzipioen arteko tentsioa, **Carl Van Vechten-en** obra homonimoari darion aurkakoen esentzia, **Leopold Sedar Senghor-en** belztasunaren filosofia telurikoa, eta Nina Simoneren desio beltzaren aldarrikapena.

Querencia ikuskizunean, balioa ematen zaio espainiar dantzari, haren estilo guztietan. Estilo horien estilizazio bat da, **Antonio Najarro-ren** ikuspegi koreografiko pertsonalaren bitartez; horrela, bidaia bihurtzen du *Querencia*, eskola boleroaren, dantza estilizatuaren, dantza tradizionalaren eta flamenkoaren interpretazio

Las estaciones, Malandain Ballet © Stéphane Bellocq

eta estetikaren edertasunean barrena. Eta, bertan, estilo horien interpretazioarekin batera datozen janzkera eta osagarri guztiak, tartean kordobar kapela, manilako mantoia, espainiar kapa, mantal dandarduna eta Najarroren ezaugarri nagusi den instrumentua, kriskitinak, konpainiako dantzari moldakorrek jartzen dituzte jolasean, Espainiako dantzaren edertasuna eta proiektzio interpretatiboa eta estetikoa goratuz.

Ez dugu ahazterik nahi **Ertza Dantza konpainiaren** 25. urteurreneko gala, ezta **Verdini-ren** 30. urteurrenekoa ere.

Musikalak, zirkoa eta beste ikuskizun batzuk:

- MUSIKALAK: **Tiempo entre costuras, La movida, El musical de los 80, The Divas Xperience.**

- ZIRKOA: **Marilen Ribot**

- MAGIA: **Donostia vive la magia!** (Erregetan), GETIN musikaren arloko enpresa promotoreak ekoitzia, eta **Mago Yunke** (udan).

ANTZOKI ZAHARRA

Antzoki Zaharrak funtsezko lana egiten du bere esku-hartzearekin, oinarrizko hiru ardatz dituen zirkulu baten koadratura ixten lagunduz:

1. Victoria Eugeniari laguntzea eta haren osagarri izatea, formatu ertaineko gaztelerazko antzerki-proposamenekin, hala nola **Golden Apple Quartet**, **Yllana**, **L'om-Imprebis** eta **Histrion**. Baita zirko pixka batekin ere, **Mahmud y no solo Mahmud** ikuskizun bikainarekin.
2. Euskal Herriko euskarazko antzerki-programazio egonkor eta erregular bakarraren oinarri nagusia. Kale Nagusiko eszenatokitik, euskarazko antzerki-ekoizpenean erreferente diren konpainia guztiak igarotzen dira: **Txalo**, **Vaivén**, **Tentazioa**, **Egoitz Sánchez**...
3. Haurrentzako ikuskizunak bultzatzea

Trash!, Yllana

Go Figure, Sharon Fridman © Yaron Abulafia

GAZTESZENA

Nabarmentzekoa da Egia Kultur Etxeko aretoak dantza garaikidearen arloan egiten duen lana. Hainbat artista eta konpainia izan genituen Gazteszenan, hala nola **Adriana Bilbao**, **Sharon Fridman**, **Lali Aiguadé**, **La Analógica** eta **La Intrusa**.

Zirko Berria deritzonaren barruan, **Leandre** aurkeztu zen. Euskarazko antzerki-programazioari dagokionez, **Barrexerka** antzerki-taldea, **Artedrama Miñán** lanarekin eta **Hika** konpainia **Zorretan** antzeztanarekin izan genituen; gaztelerazko antzeztanak ekarri zituzten konpainiei dagokienez, **Olatz Gorrotxategi** eta **Khea Ziater** aipa genitzake, besteak beste.

IMANOL LARZABAL

Lugaritz Kultur Etxeko Imanol Larzabal aretoaren lana nabarmena da, formatu txikiko lanei dagokienez. Artista hasiberri ugariri eman zion hirian muturra sartzeko aukera. Donostia Kulturaren esku-hartzea oso eta globalizat jotzea errazten duten ikuskizunak eskaintzen dituzte. Estilo ezberdinak, kontzeptu ezberdinak, artista gazteentzako aukera, eta haiei hiriko atea irekitzen zaizkie.

Viridiana, **El Mono Habitado**, **Inconstantes** konpainiak, esaterako, eta euskaraz, **Erre Produksioak** eta **Tartean**, besteak beste. Formatu txikiko antzerki-eskaintza zabala, anitza eta irekiaren erakusgarri, gaztetasunez eta talentuz betea.

Zifra bikainek bermatzen dute donostiarrek babesten duten programazio hau.

IKUSKIZUNEN PRODUKZIOA

Victoria Eugenia Antzokia arte eszenikoen, antzerkiaren, dantzaren eta, neurri txikiagoan, zirkoaren sektorearen eragile dinamizatzailea da, urtez urte eta urratsez urrats, sektorearen sareetan gero eta modu aktiboagoan parte hartzen duena. Antzerkia ikuskizunen erakusleihoa baino zerbait gehiago da. Antzerki dinamiko bat izan nahi du, kudeaketa-bide berrien aldeko apustua egingo duena, erronka berriak bere gain hartuko dituena, eta erakustaldi hutsetik harago joango dena, proiektuetan beste modu batera, intentsitate handiagoz, inplikatur eta konpromisoak hartuz. Ez gastuak partekatuz soilik, baizik eta baita ikuskizunaren garapenean eta haren ondorengo bizitzan kolaboratuz ere. Hortik dator koproduzitzeko nahia, zati batean besterik ez bada ere, eta egitasmoetan lagun egiteko, horiek abalatzeko eta bultzatzeko nahia, proiektuaren kide izanez. Ekoizpenak garestiak direnez eta ondorengo banaketan zailtasunak sortzen direnez, beharrezkoa da elkartzea eta egitasmoen aldeko apustua egitea. Lasaitasun handiagoz eta baliabide gehiagorekin sortzearen aldeko apustua, emaitza artistiko onak eta ustiakuntza- eta itzulkin-aldi luzeagoak lortzeko helburuz.

2024an, ondorengo ikuskizunak koproduzitu ditu Victoria Eugenia Antzokiak:

***Las estaciones* / Malandain Ballet Biarritz**

Koprodukzioa: Donostia Kultura - Victoria Eugenia Antzokia - Donostia (Espainia) - Ballet T, Chaillot-Théâtre National de la Danse - Paris, Saint Etienne opera, CCN Malandain Ballet Biarritz, besteak beste

Koreografia: **Thierry Malandain**

Musika: **Antonio Vivaldi & Giovanni Antonio Guido**

***Txalaparta* / Kukai dantza**

Koprodukzioa: Donostia Kultura - Victoria Eugenia Antzokia - Donostia (Espainia), Malandain Ballet Biarritz, Oretako Udala eta Kukai dantza

Koreografia: **Jesús Rubio Gamo**

Proiektuaren zuzendaria: **Jon Maya Sein**

Musika: **Aitor Etxebarria**

***El novio de España (Volver)* / Txalo Produkzioak**

Koprodukzioa: Donostia Kultura - Victoria Eugenia Antzokia - Donostia (Espainia), Txalo produkzioak, Olympia Metropolitana eta Pentación

Zuzendaria: **Juan Carlos Rubio**

Egilea: **Juan Carlos Rubio**

***¿Quién nos disparó después del 22? ¿Y ahora?* / Alexandru Scanciu**

Koprodukzioa: Nuevas Dramaturgias -ANTZ3RKIZ (Arriaga Antzokia - Gasteizko Principal Antzokia-Gasteiz - Donostiako Victoria Eugenia Antzokia) - Pabellón 6

Egilea: **Alexandru Scanciu**

Zuzendaria: **Ramón Barea**

Emakume Baten Borroka eta Metamorfosis

***Lucha y metamorfosis de una mujer* / Tanttaka Teatroa**

Koprodukzioa: Donostia Kultura - Victoria Eugenia Antzokia - Donostia, Arriaga Antzokia, Eusko Jaurlaritza

Egilea: **Édouard Louis**

Zuzendaria: **Fernando Bernués**

JARDUERA PARALELOAK ETA SENTSIBILIZAZIOKOAK

Arte eszenikoen inguruko prestakuntza- eta sentsibilizazio-jarduerak dira Donostia Kulturaren arreta handiz zaintzen diren ardatzetako bat, urtero **3.700 lagun** inguru mugitzen dituen, tailer, laborategi, ikastaro, master class, truke, ikuskizunen eskola, entsegu ireki, artisten eta publikoaren arteko topaketa eta bestelakoetan.

Helburua da arte eszenikoak herritarrarengana hurbiltzea, erabiltzailearentzat aberasgarriak izango diren ikuspuntuak txertatzea, arte eszenikoak ezagutzen laguntzea eta, azken batean, dantzaren eta antzerkiaren publikoa eta publiko berriak sortzen joatea.

Epigrafe honen barruan, badaude bi proiektu, haien garrantziagatik eta sendotasunagatik, berariazko kapitulu bat merezi dutenak: **Eskolatik antzokira**, eta **Dramaturgia berriak**, idazketa dramatikorako laborategia.

Eskolatik antzokira 2023 / 24

Eskolatik antzokira egitasmoa hazten joan da urtetik urtera eta, gainera, adin-tarte guztietan hazi da. Guztion artean, haurrentzako onuragarriak izango diren konplizitateak eta leialtasunak lortu dira. Gazteenei arte eszenikoekiko, zuzeneko arteekiko, maitasuna irakastea osagarri oso garrantzitsua da haien prestakuntza akademikoan eta pertsonalean. Arte eszenikoekiko duten lotura horrek bizitza osoan iraungo die. Sei ikuskizun izan ziren guztira, 36 emankizunetan, eta 5.178 ikaslek hartu zuen parte.

Eskolatik antzokira ekimenaren edizio berria erakargarria eta interesgarria izan zen:

Muna, Ganso & Cia

Bi urtetik gorako haurrentzako, **Muna, Ganso & Cia.** konpainiaren ikuskizuna. Keinu bidezko eta clown proposamena, testurik gabea; protagonista lurpean bizi da, eta irudimenezko bidaia bati ekiten dio ilargira iristeko, zuzeneko musikaz eta eszenaratze bisual eta soinuazko batez lagunduta.

Lau urtetik gorakoentzako, **Titiriguiri** konpainiaren **Oilar Bat Dago Zure Teilatuan** ikuskizuna. Hainbat diziplina uztartzen dituen lana, txotxongiloak, antzerkia, arte plastikoak eta teknologia berriak konbinatuta, hirian, eraikin bateko teilatuan harrapatuta dagoen oilar baten istorioa kontatzen duena.

N'importe quoi, Clown Leandre cie

Sei urtetik gorako haurrentzako, **Katagorriaren Elezaharra** lana, **La Baldufa** konpainiarena. Kirikino baten eta katagorri baten arteko bizikidetza oinarri hartuta, ezberdintasunei eta mestizaiaren inguruan hausnartzera gonbidatzen ditu haurrak ikuskizun honek, izaki ezberdinen artean elkarrengandik ikasteko eta aberasteko aukerak nabarmenduz.

Zortzi urtetik gorako umeentzako, **N'importe quoi** ikuskizuna, **Clown Leandre cie** konpainiarena. Keinu bidezko eta clown ikuskizuna; bost pailazok ate batekin interaktuatzen dute, bakardadea eta bizikidetza arakutzen dituzten egoera absurduak eta poetikoak sortuz, umorez eta poesiaz gainezka, dena posible den unibertso batean.

12 urtetik gorako umeentzako, **Cricle of trust & Logela** konpainien **Surrealismoa**. Reakdantza, arte bisualak eta musika fusionatzen dituen

ikuskizuna, XXI. mendean surrealismoa berrinterpretatzeko.

14 urtetik gorako gaztetxoek **La dramática errante** konpainiaren **Yerma** antzezlanak ikusteko aukera izan zuten, Lorcaen izpiritua berreskuratzen duena, ondorengoak izateko ezintasunaren gaiari heltzeko, gaur egungo emakume askoren esperientziak islatuz.

Antzokira joan ziren irakasleei esperientzia modu pedagogikoan aprobetxatzeko aukera eman zitzaion. Horretarako, ikusleak trebatzeko gida batzuk prestatu ziren, hautatutako ikuskizunari buruzko hausnarketak eta informazioak jasotzen zituztenak, baita emanaldira joan baino lehen eta/edo ondoren ikasgelan egiteko jardueren proposamenak ere. Ikuslearen emozioak adierazteko aukera ematen duten iradokizunez gain.

Dramaturgia Berrien VIII. edizioa

Dramaturgia berriak ekimena Donostia 2016ko Europako Kultur Hiriburua-ren legatu bat da, Bilboko Arriaga Antzokiarekin eta Gasteizko Principal Antzokiarekin lankidetzan egiten dena. Programaren helburua da idazketa dramatikoak sustatzea, sortzaileei eta dramaturgoei lagunduz eta haiek trebatuz, bakarkako ohiko lana horren ohikoa ez den lan kolektiboarekin nahastuta, antzerki-konpainiei eta sorkuntza eszenikoari erreferente gisa balioko dien material dramatikoko korpus bat eratu dezaten. Halaber, ekimen honekin, antzerki-testu berriak sor daitezkeen sustatu nahi da; testua, antzerki-zuzendari batek taularatu dezakeen partitura entregagarri gisa ulertuta. Hautatutako pertsonak –gehienez ere zortzi–, lau hilabete zehar, antzerki-lan bat garatu beharko dute, arte eszenikoetako bi profesional handiren esanetara: **Patxo Telleria** eta **Mireia Gabilondo**.

Urtero, aurreko edizioan idatzitako testu bat aukeratu, eta ekoiztu eta taularatu egiten da. Proiektuaren ardura duten hiru antzokiak arduratzen dira lana ekoizteaz. Edizio honetan, **Sergio Serranoren Los días infinitos** izan da hautatutako testua.

ANTZERKIA	Lanak	Emanaldiak	Ikus-entzuleak	Ordu Gaztea
NEGUKO DENBORALDIA	123	195	45.890	228
Antzerki Profesionala				
Euskaraz	19	33	6.817	37
Gaztelaniaz	29	45	17.113	191
Haurrentzako Antzerkia				
Euskaraz	15	23	6.596	
Gaztekaniaz	2	2	651	
Testurik gabe	6	6	887	
Klub Aretoa				
Euskaraz	1	2	194	
Gaztelaniaz	1	4	375	
Antzerki amateurra				
Euskaraz	15	15	2.127	
Gaztelaniaz	15	15	1.657	
Eskolatik antzokira	6	36	5.178	
Kale antzerkia				
Euskaraz	4	4	1.095	
Gaztelaniaz	1	1	250	
Testurik gabe	9	9	2.950	
UDAKO DENBORALDIA	13	57	26.654	495
Antzerki Profesionala				
Euskaraz	3	3	3.538	76
Gaztelaniaz	10	54	20.149	338
Dantza	1	4	1.812	58
Musikala	1	5	1.155	23
DANTZA	29	33	11.386	105
Dantza Profesionala	26	30	11.181	105
Klub Aretoa	3	3	205	
MUSIKALA	2	11	4.667	63
ZIRKOA	3	3	487	11
JAIALDIAK	58	85	12.677	
dFERIA	25	34	8.227	
Poltsiko Antzerkia	17	32	2.640	
Gazteen Antzerki Topaketa	16	19	1.810	

Jarduerak   Egunak   Parte hartzaileak

BESTE JARDUERA BATZUK	48	134	3.603
Dantza	46	134	3.603
Antzerkia	2	2	110